

Smart governance alebo Inteligentné riadenie pre samosprávu

Milan Ftáčnik

Fakulta matematiky, fyziky a informatiky
Univerzity Komenského v Bratislave

Smart Cities 2018 - od vízií k efektívnym inováciám, 16.10.2018

Prečo je dôležité smart riadenie?

- Pretože máme množstvo dát, ktoré môžeme využiť na **lepšie rozhodovanie** o cieľoch aj na spätnú väzbu, či sa ciele plnia
- Pretože **témy, ktoré riešime, sú prierezové a vyžadujú spoluprácu viacerých oddelení**, kde IKT nástroje môžu byť užitočné
- Pretože chceme dosiahnuť **lepšie zapojenie občanov práve prostredníctvom IKT**

Obsah príspevku

- Definícia Smart governance
- Z čoho sa skladá Smart governance
- Aktéri Inteligentného riadenia:
  - Kraje, mestá a obce
  - Neziskový sektor
  - Úloha štátu a Európskej únie
- Ako to celé rozhábať?

Definícia smart governance

- Neexistuje jedna akceptovaná definícia
- **Smart governance** kombinuje digitálne tech-nológie s inovatívnymi postupmi na zlepšenie poskytovania služieb a na vtiahnutie občanov do tvorby a realizácie verejnej politiky
- **Smart governance** vytvára prostredie zamera-né na občana, v ktorom digitálne technológie zvyšujú efektívnosť správy verejných vecí a interakciu s občanmi

Prvky Smart Governance

- **Použitie IKT** - na vyhodnocovanie dát, na prepojenie úradu, na komunikáciu s občanmi
- **Organizačné procesy** - spolupráca medzi oddeleniami, ako aj s komunitami, zlepšenie rozhodovania (analýza stavu, stanovenie stratégie a aktivity na jej naplnenie, plus spätná väzba o plnení), elektronické služby
- **Smart výstupy** - zlepšenie kvality života a poskytovania služieb a zapojenia občanov

Použitie IKT

- To nie je cieľ, ale len prostriedok - slúžia na zbieranie, spracovanie a zdieľanie dát
- Senzory na zbieranie dát (GPS v autobusoch, obsadenosť parkovacieho miesta, meranie spotreby vody/energie, emisií apod.)
- Aj na komunikáciu s občanmi (odkaz pre starostu, e-prieskum, otvorená samospráva)
- Aj na spoluprácu medzi oddeleniami

Smart výstupy

- Zefektívnenie riadenia
- Služby zamerané na občana, efektívnejšie poskytovanie služieb
- Zlepšenie komunikácie s občanmi
- Rozvoj mesta (ekonomický rozvoj, zvýšenie sociálnej inklúzie, skvalitnenie životného prostredia, vzdelanejší ľudia)
- Zlepšenie kvality života

Ako dosiahnuť Smart governance

- **Integrálna vízia smart samosprávy** - na koordináciu treba smart riadenie ako princípy a kapacity schopné realizovať ciele - pričom samospráva nemusí byť len hýbateľom, ale aj iniciátorom alebo podporovateľom
- **Kolaboratívne riadenie** - na podporu spolupráce oddelení a spolupráce s komunitami
- **Rozhodovanie založené na dátach** - data driven decisions

Ako dosiahnuť Smart governance II

- **Použitie IKT na riadenie** - treba vybudovať distribuovanú sieťovú infraštruktúru, do ktorej sa môže každý pripojiť - v rámci toho samospráva zlepšuje poskytovanie služieb v zmysle prijatých politických cieľov a aj rozhodovanie
- **Uplatňovanie smart riešení a iniciatív**, v konkrétnych politikách a projektoch
- **Zabezpečenie financovania** na stanovené ciele a projekty - menej cieľov je niekedy viac

Aktéri smart governance

- Mestá a obce (Cities and Communities)
- Kraje (Regions)
- Štát (u nás najmä UPVII, MH SR a MV SR)
- Európska únia (European Innovation Partnership on Smart Cities and Communities)
- Neziskový sektor (Smart Cities Klub a Slovak Smart Cities Cluster)
- Podnikateľský sektor

Mestá a obce

- Zatiaľ smart pre ne nie je téma, iba pre niekoľko aktívnych miest
- Chýba reálna výkonná kapacita na úrade
- Ešte menšie sú možnosti obcí, to rieši projekt ZMOS, ktorý zvýrazňuje medziobecnú spoluprácu - mohlo by to viesť k mestským regiónom
- EIB konštatuje, že mestám chýba schopnosť strategického plánovania a najmä realizácie prijatých strategických plánov (PHSR, apod.)

Kraje

- Viac sa hovorí o Smart cities ako Smart regions
- Ale kraje reálne poskytujú verejné služby a majú možnosť uplatniť smart riešenia
- V rámci OP EVS pripravilo MV SR výzvu na spracovanie Stratégie smart regiónu pre všetky kraje na Slovensku
- Kraje majú väčšiu šancu vybudovať kapacitu na podporu smart riešení

Štát

- UPVII - prostredníctvom CKO pripravuje **prehľad možností financovania** v rámci EŠIF a v rámci komunitárnych programov
- UPVII diskutuje o príprave koncepčného materiálu na podporu smart riešení, vrátane **poradenstva ako financovať a benchmarkov** a pripravuje stránku s **dobrou praxou**
- UPVII spolupracuje s **EIB** pri finančnej podpore pre smart projekty cez **úverový rámec**

Štát II

- MH SR - spracovalo publikáciu „Podpora inovatívnych riešení v slovenských mestách“
- MH SR - pripravilo podporný finančný nástroj Schéma na podporu malých a stredných podnikov pri implementovaní inovatívnych riešení v mestách
- MV SR - príprava výzvy z OP EVS na spracovanie smart stratégií krajov v r. 2018, pripravuje podobnú výzvu pre mestá a obce v r. 2019

EIP-SCC

- Založené v r. 2012 a určený na spoluprácu miest, priemyslu, MSP, výskumu a ďalších
- Má iniciatívy, projekty a 6 akčných klastrov:
  1. Zamerané na občana
  2. Biznis modely, financovanie a VO
  3. Integrovaná infraštruktúra a procesy
  4. Integrované plánovanie, politiky a regulácia
  5. Udržateľné oblasti a zastavané prostredie
  6. Udržateľná mestská mobilita

Neziskový sektor

- Smart Cities Klub - združuje expertov a mestá, má dobré kontakty na severské smart mestá, organizuje Letnú školu smart a konferenciu Slovensko na ceste k Smart Cities
- Slovak Smart City Cluster - združuje mestá, expertov, firmy, výskumné inštitúcie, takisto organizuje konferencie o smart riešeniach
- Pripravujú spoločnú platformu Rada pre smart riešenia a inovácie ako partnera pre štát

Ako to celé rozhábat'

- Do konca októbra prehľad financovania
- Do konca decembra - stránka dobrej praxe
- Do konca decembra - základ štátnej koncepcie

V roku 2019:

- Krajské stratégie smart regiónu
- Dokument Smart riešenia na Radu ZMOS a príprava stratégií miest a ich regiónov
- **Konkrétne projekty so smart riešeniami**

Nie je to len o projektoch, ale
aj o smart riadení

www.ftacnik.sk
milanft@gmail.com